

Goedkeuring van de op 28 maart 1968 te New York voor het Koninkrijk der Nederlanden ondertekende Internationale Koffieovereenkomst 1968 (Trb. 1968, 52)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

I. ALGEMEEN*A. De betekenis van koffie voor de producentenlanden*

Koffie wordt voortgebracht in de tropische ontwikkelingslanden in Latijns Amerika, Afrika en Azië. De produktie geschiedt zowel op zeer grote plantages als op kleine tot zeer kleine bedrijven. In meer dan de helft van de koffieproducerende landen omvatten de kleinbedrijven ruim tweederde van het met koffie beplante areaal. Sinds de totstandkoming van de Internationale Koffieovereenkomst 1962 (Trb. 1963, 60) schijnt het relatieve aandeel van het kleinbedrijf in het wereld-totaal zelfs toe te nemen.

Aangezien het veelal landen betreft met een mono-cultuur dan wel met slechts enkele cultures is de afhankelijkheid van deze landen van de produktie en export van koffie voor hun deviezenopbrengsten meestentijds zeer groot. In de 18 Latijns-Amerikaanse en 20 Afrikaanse landen waar koffie geproduceerd wordt, maakt koffie 28 pct. respectievelijk 29 pct. uit van de exportopbrengsten, met een waarde van US\$ 1,6 mld. respectievelijk US \$ 600 mln. In vele landen is het aandeel van koffie in de exportopbrengsten echter veel hoger; dit aandeel bedraagt in Boeroendi 77 pct., Columbia 67 pct., Oeganda 57 pct., Ethiopië en Rwanda 56 pct., El Salvador 47 pct., Guatemala 45 pct., Brazilië 44 pct. en Ivoorkust 40 pct. In de twee Aziatische landen waar koffie wordt geproduceerd, te weten India en Indonesië, neemt de koffieproduktie een veel bescheidener plaats in; voor Indonesië, de grootste Aziatische producent, vormen de koffie-exportopbrengsten ruim 4 pct. van de totale export. In totaal bedroegen de exportopbrengsten van de ontwikkelingslanden in 1966 35 mld. waarvan 2,3 mld. voor rekening van de koffie-export kwam. In waarde gemeten is koffie na petroleum het belangrijkste produkt in de internationale handel.

B. Geschiedenis van de Koffieovereenkomst 1962

De grote afhankelijkheid van de koffieproducerende ontwikkelingslanden van koffie voor hun exportopbrengsten en daarmee voor hun gehele economische ontwikkeling is de belangrijkste reden voor het mislukken van vele pogingen om tot een koffieregeling te komen, welke in de geschiedenis door de producentenlanden zijn ondernomen. Het terughouden van koffie verkleint direct de deviezenopbrengst en schept anderzijds financiële problemen in verband met de opslag van voorraden. De meeste producentenlanden bleven dan ook weigeren aan een quotaregeling deel te nemen, of bleven koffie buiten de quotabepalingen om afzetten. Pas het deelnemen van de invoerlanden aan een koffieregeling, waardoor alleen koffie welke is geëxporteerd conform de voorschriften van de Koffieorganisatie in de consumptielanden wordt toegelaten, heeft het mogelijk gemaakt dat het exportquotasysteem bevredigend kon werken.

Reeds voor de tweede wereldoorlog zijn door Brazilië verscheidene pogingen ondernomen om tot een koffieovereenkomst te komen. Door gebrek aan voldoende medewerking van de zijde van de meeste producentenlanden en de consumentenlanden liep dit echter op niets uit. Gedurende de oorlog heeft een overeenkomst bestaan tussen de Verenigde

Staten en een veertiental Latijns-Amerikaanse landen welke echter aan het einde van de oorlog buiten werking is gesteld aangezien de voorraden verdwenen waren en de prijs sterk opliep.

Toen door de sterke produktieuitbreiding de dreiging van overproduktie merkbaar werd werden in 1954 hernieuwde pogingen ondernomen om tot een koffieregeling te komen. Dit resulteerde in 1957 in het afsluiten van het Mexican Pact tussen zeven Latijns-Amerikaanse landen, waarbij later ook Afrikaanse producentenlanden zich aansloten. Deze producentenovereenkomst heeft tot 1962 bestaan. Inmiddels werd in 1958 de Internationale Koffie Studiegroep opgericht waaraan voor het eerst ook importlanden deelnamen. Tenslotte vond in 1962 te New York onder auspiciën van de Verenigde Naties een onderhandelingsconferentie plaats waaraan door vrijwel alle koffieproducerende en koffieimporterende landen werd deelgenomen.

De besprekingen resulteerden in het afsluiten van de Internationale Koffieovereenkomst 1962 die in december 1963 definitief in werking trad. De looptijd bedraagt vijf volledige koffie jaren, zodat de overeenkomst op 30 september 1968 expireert. Aan de Koffieovereenkomst 1962 wordt aan exportzijde deelgenomen door 41 landen die tezamen 99,7 pct. van de wereldkoffie-export verzorgen. Aan importzijde nemen 25 landen deel met een gezamenlijke import van 96,2 pct. van het wereldtotaal.

De Koffieovereenkomst is gebaseerd op een exportquotasysteem. De basisquota, zoals neergelegd in Annex A van de overeenkomst geven het relatieve aandeel van de aangesloten produktielanden in de wereldexport aan.

Aan de hand van de totaal te verwachten vraag worden jaarlijks de exporttoewijzingen per land vastgesteld met dien verstande, dat deze jaarlijkse exportquota van alle exporterende landen hetzelfde percentage van de basisuitvoerquota moeten zijn. Het jaarquotum van een exporterend land kan vermeerderd worden met bijzondere exporttoewijzingen tengevolge van buitengewone omstandigheden zoals natuurrampen, stakingen, revoluties, e.d. en kan verminderd worden met een eventuele strafafrek tengevolge van het niet voldoen aan de quotabepalingen van de overeenkomst. Van de in de artikelen 28 en 72 geboden mogelijkheid de basisquota alsmede de overeenkomst zelf na drie jaar te herzien is geen gebruik gemaakt.

De totale toewijzing bedraagt momenteel ruim 48,7 mln. balen koffie van 60 kg. Hiervan is, uitgedrukt in miljoenen balen, toegewezen aan Brazilië 17,7 mln., Columbia 6,0 mln., de Organisation Africaine et Malchache du Café, waarin acht Afrikaanse landen samenwerken, 5,0 mln., Portugal (Angola) 2,6 mln., Oeganda 2,2 mln., El Salvador 1,6 mln., Mexico en Guatemala ieder 1,4 mln. en aan de Democratische Republiek Kongo, Ethiopië en Indonesië ieder 1,2 mln. Alle andere producentenlanden hebben een toewijzing van minder dan 1 mln. balen voor het huidige koffiejaar van 1 oktober 1967 tot 30 september 1968.

Aan invoerzijde is de Verenigde Staten de belangrijkste importeur met een invoer van in 1966 van 22,3 mln. balen op een wereldtotaal van 47,6 mln. Hierna volgen de Bondsrepubliek Duitsland met 4,7 mln., Frankrijk met 3,8 mln.,

Italië met 2,0 mln., Zweden met 1,6 mln., Nederland en het Verenigd Koninkrijk met beide 1,4 mln., Canada met 1,2 mln. en België met 1,0 mln. balen koffie. De andere 16 consumentenlanden hebben allen een invoer kleiner dan 1 mln.

Voor Nederland dient bedacht te worden dat het hier om de invoer gaat. De doorvoer kan ongeveer op het dubbele van de invoer worden gesteld, zodat het belang van Nederland in de wereldkoffiehandel beduidend groter is dan uit de bovengenoemde cijfers blijkt.

C. Prijsstabilisatie

Sinds het in werking treden van de Internationale Koffieovereenkomst 1962, toont het verloop van de koffieprijsen op de wereldmarkten, na enige aanvankelijke fluctuaties, een vrij stabiel karakter, zij het dat in de laatste tijd een dalende tendens waarneembaar is.

De overeenkomst voorzag aanvankelijk slechts in een enkel prijsartikel waarin de ledenlanden overeenkomen, dat de algemene koffieprijs niet zou dienen te dalen beneden die van 1962. Sindsdien zijn bij resolutie door de Koffieraad minimum- en maximumrichtprijzen ingesteld voor de vier hoofdsoorten koffie teneinde te trachten door zogenaamde selectieve quota-aanpassingen van elke groep tot een meer verantwoorde aanpassing van het aanbod aan de vraag per soort koffie te geraken waarbij de prijs als indicator optreedt.

Deze groepen zijn „Colombian Milds” (Columbia, Kenya en Tanzania), de „Other Milds” (de midden Latijns-Amerikaanse landen Rwanda, Boeroendi en India), de „Unwashed Arabica's” (Bolivia, Brazilië en Ethiopië), alsmede de „Robustas” (Afrikaanse landen, Indonesië en Trinidad & Tobago).

Het instellen van deze richtprijzen alsmede de verbeteringen die in het controlesysteem van de Koffieorganisatie zijn aangebracht hebben duidelijk tot een vermindering in de prijsfluctuaties bijgedragen. Aangezien echter aan het complement van een exportquotasysteem, te weten een productiebeperkingssysteem, gedurende de looptijd van de Koffieovereenkomst geen uitvoering is gegeven zijn de voorraden toegenomen hetgeen oorzaak is van de bovengenoemde prijsdaling.

De nieuwe Internationale Koffieovereenkomst 1968 bevat echter een artikel waarin het productiebeleid en de productiecontroles worden geregeld met het doel in de jaren 1972-73 evenwicht te hebben bereikt tussen vraag en aanbod op de wereldmarkt.

D. Prijsverloop op de wereldkoffiemarkt

Het historisch prijsverloop is als volgt geweest.

De na de tweede wereldoorlog door de grote vraag en de cultuurverwaarlozing in de produktielanden sterk opgelopen prijzen bereikten in 1954 hun hoogtepunt waarbij Colombian Milds US \$ 0,80, Other Milds US \$ 0,78 en Robustas US \$ 0,58 per pound noteerden. Door de inmiddels sterk uitgebreide produktie daalden de prijzen vervolgens om een dieptepunt te bereiken in de jaren 1961-'63 met gemiddelde prijzen over deze drie jaren van \$ 0,41 voor Colombian Milds, \$ 0,36 voor Other Milds, \$ 0,35 voor Braziliaanse Santos 4 koffie en \$ 0,22 voor Robustas. Na het in werking treden van de Koffieovereenkomst in 1963 trad begin 1964 een flink prijsherstel op. Een kortstondige daling in de prijs trad op tengevolge van het buiten de quota om exporteren van grote hoeveelheden koffie, hetgeen prijsbedervend werkte.

Na de invoering van het reeds eerder genoemde selectiviteitssysteem en het verscherpen van de controlemaatregelen in de producenten- en consumentenlanden herstelde de prijs zich echter, doch de laatste tijd vertoont het prijspeil een daling. Dit moge uit onderstaand staatje blijken.

Concluderend kan gesteld worden, dat over de jaren gezien vooral de prijs van de Afrikaanse Robustakoffie aanmerkelijk is verbeterd terwijl de duurere Colombian Milds door de relatief afgenomen vraag terug zijn gevallen op het ge-

Jaar	Colombian Milds	Other Milds	Arabica Santos 4	Robustas
1961-63	41	36	35	22
1964	49,5	49,5	49	40
1965	49	46	45	31
1966	48	44	41	35
1967	42	39	38	34
1968	41	39	37	35

(februari)

middelde peil van 1961-63. De middensoorten zijn eveneens in prijs opgelopen zij het in mindere mate dan de Robustas. De tendens dat de oorspronkelijk door de kwaliteitsverschillen ver uit elkaar liggende prijzen naar elkaar zijn toegegroeid, is te wijten aan de sterk toegenomen wereldconsumptie van oploskoffie, aangezien men voor de produktie van oploskoffie overwegend gebruik maakt van de goedkopere Afrikaanse koffie. Deze vrij algemene prijsverbetering gecombineerd met een toename in de geëxporteerde hoeveelheid, resulteerde in een vergroting van de exportopbrengsten voor de koffieproducerende landen met ruim 500 mln. dollar sinds het in werking treden van de Koffieovereenkomst.

E. Het verloop van de besprekingen, welke hebben geleid tot de Internationale Koffieovereenkomst 1968

De besprekingen ter verlenging en amendering van de Internationale Koffieovereenkomst 1962 hebben plaatsgevonden in het kader van de Internationale Koffieraad. Door een aantal landen, waaronder de Sovjet-Unie, is indertijd voorgesteld om de besprekingen in het kader van de U.N.C.T.A.D. te houden in plaats van in het kader van de Koffieraad. Bij onderhandelingen in U.N.C.T.A.D. kader heeft ieder deelnemend land één stem. Bij onderhandelingen in de Koffieraad heeft ieder land een aantal stemmen overeenkomend met zijn belang in de wereldkoffieproduktie, resp. -koffieconsumptie.

Aangezien de Internationale Koffieraad zich de laatste jaren heeft ontwikkeld tot een forum, waar op zakelijke gronden vele oplossingen voor de koffieproblemen zijn gevonden, waarbij de politieke moeilijkheden zo veel mogelijk buiten de discussies worden gehouden, werd dan ook met zeer grote meerderheid besloten de besprekingen in het kader van de Koffieraad te houden. De problemen voor de producentenlanden zijn steeds geweest de verdeling van de basisquota, de beperking van de omvang van de produktie en de verplichting om bij te dragen aan het diversificatiefonds. Met betrekking tot de basisquota kan gesteld worden, dat door het verhogen van het procentuele aandeel in het wereldtotaal van de Afrikaanse producentenlanden, door de Latijns-Amerikaanse landen een concessie is gedaan, welke heeft bijgedragen tot het welslagen van de onderhandelingen. Ook de mogelijkheid voor zeer kleine producentenlanden om hun produktie geleidelijk te mogen opvoeren tot 100 000 balen per jaar heeft het bereiken van dit, voor zo goed als alle producentenlanden acceptabele, compromis mogelijk gemaakt.

Tegenover de verplichtingen voor de producenten tot beperking van het aanbod staan de verplichtingen voor de consumentenlanden tot controle op de invoer en het ten invoer weigeren van alle partijen koffie die niet voldoen aan de eisen die het controlesysteem van de Koffieorganisatie stelt. Dit omvat het eisen van certificaten van oorsprong voor koffie uit producentenlanden, certificaten van heruitvoer voor koffie welke doorgevoerd resp. heruitgevoerd wordt, het contingenteren van koffie uit niet-ledenlanden en het verbieden van de invoer van koffie welke is aangevoerd uit de z.g. „Nieuwe Markten” vermeld in Annex B. Het uit deze controlerende taak voortvloeiend systeem heeft zich in de loop van de jaren ontwikkeld tot een vrij ingewikkeld controlesysteem, dat ten doel heeft het voor de minder consciëntieuze producentenlanden onmogelijk te maken om, behalve in landen vermeld in Annex B, koffie af te zetten buiten het quotum om, dat hun is toegestaan.

De sfeer waarin de onderhandelingen plaats hebben gevonden, sinds vorig jaar de eerste bijeenkomst ter verlenging en amendering van de overeenkomst plaatsvond kan worden geschetst als positief doch moeizaam. De onderhandelingen zijn tweemaal geschorst teneinde nader overleg in de diverse landen mogelijk te maken. Desondanks kon steeds op voortgang in de onderhandelingen gewezen worden.

Het artikel over de handelsbelemmeringen veroorzaakte de verwachte moeilijkheden tussen de E.E.G. en Brazilië, dat gesteund werd door de Latijns-Amerikaanse landen en de Verenigde Staten.

De moeilijkheden leidden echter niet tot een breuk in de onderhandelingen en Brazilië ging tenslotte akkoord met een tekst waarin wordt gesteld dat men zal „trachten” iets te doen op het gebied van de tarieven, terwijl voor de preferenties verwezen wordt naar aanbeveling A II I van de eerste Wereldhandelsconferentie.

De laatste grote moeilijkheid deed zich voor tussen Brazilië en de Verenigde Staten en betrof de uitvoer van goedkope oploskoffie uit Brazilië naar de Verenigde Staten (zie hiervoor verder onder Verschillen tussen de oude- en nieuwe overeenkomst, hoofdstuk II, punt C). Hierbij liepen de onderhandelingen geheel vast op de starre houding van Brazilië en de Verenigde Staten.

Een compromisoplossing ingediend door alle andere producenten- en consumentenlanden werd onacceptabel verklaard waarna de bijeenkomst opnieuw werd geschorst. Een missie van goede diensten die werd uitgezonden om de regeringen van Brazilië en de Verenigde Staten te bewegen om tot een compromis te komen, slaagde er in een ontwerp tekst op te stellen die uiteindelijk, zij het met enige wijzigingen, door de twee grootste leden van de Koffieorganisatie kon worden geaccepteerd. Hierna kon op 19 februari 1968 tenslotte overeenstemming bereikt worden over de gehele tekst.

Concluderend kan gesteld worden dat door alle partijen concessies zijn gedaan en dat vele compromisoplossingen zijn aanvaard die, alhoewel soms niet overeenkomend met de individuele belangen van de onderhandelende landen, noodzakelijk waren om tot overeenstemming te komen over een nieuwe tekst voor de Internationale Koffieovereenkomst 1968.

F. *Onderlinge samenwerking met de Benelux, de E.E.G. en de met de E.E.G. geassocieerde Staten.*

De Uitvoerende Raad van de Internationale Koffieovereenkomst 1962 bestaat uit 7 producentenlanden en 7 consumentenlanden. De Verenigde Staten, de Bondsrepubliek Duitsland en Frankrijk hebben, door hun grote aantal stemmen, permanent zitting in de uitvoerende raad. De andere vier zetels worden afwisselend bezet door vertegenwoordigers van groepen van landen.

Momenteel bestaat de uitvoerende raad uit de Verenigde Staten, de Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Italië, Noorwegen, Argentinië en het Verenigd Koninkrijk. De Beneluxlanden hebben met Italië de afspraak gemaakt, dat in de uitvoerende raad gealterneerd wordt tussen Nederland, België en Italië. In de delegatie van het land dat zitting heeft zijn steeds zetels beschikbaar voor een vertegenwoordiger van de andere delegaties. Naast deze samenwerking met Italië wordt in de Benelux overleg gepleegd teneinde door een gelijke koffiopolitiek aan de buitengrenzen het vrije intra-Beneluxverkeer te kunnen waarborgen.

Bij de onderhandelingen te Londen wordt zeer frequent in het grotere E.E.G. kader overleg gepleegd en gezien of het mogelijk is tot een gemeenschappelijke houding van de zes lid-staten te komen. Indien de noodzaak hiertoe bestaat wordt tevens overleg gepleegd met de met de E.E.G. geassocieerde landen, hetgeen gedurende de onderhandelingen, vooral in verband met het probleem van de preferenties, regelmatig het geval is geweest. Samenvattend kan gesteld worden dat de samenwerking zowel in de Benelux, de E.E.G. als met de met de E.E.G. geassocieerde landen goed is te noemen.

Tenslotte kan nog vermeld worden, dat de E.E.G.-landen er in geslaagd zijn, in de Koffieraad een resolutie te doen aanvaarden, waarin kennis genomen wordt van het feit, dat België, de Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland, lid-staten van de E.E.G., er op hebben gewezen, dat de Europese Economische Gemeenschap gerechtigd zal zijn in de toekomst, als gemeenschap de voorgestelde overeenkomst te aanvaarden. Hiermede beogen de E.E.G.-lid-staten de mogelijkheid open te houden om, wanneer de E.E.G.-gemeenschappelijke handelspolitiek een feit is geworden, als eenheid in de Internationale Koffieorganisatie op te treden.

G. *Inhoud van de nieuwe overeenkomst*

In de loop van 1967 hebben onderhandelingen plaatsgevonden ter verlenging en amendering van de Koffieovereenkomst. Op 19 februari 1968 is tenslotte door de Koffieraad een resolutie goedgekeurd, waarbij de tekst voor de Internationale Koffieovereenkomst 1968 voor aanbidding aan de lid-landen is aanvaard.

De nieuwe Internationale Koffieovereenkomst 1968 (*Trb.* 1968, 52) heeft eveneens een looptijd van vijf jaar en blijft van kracht tot 30 september 1973. De nieuwe Internationale Koffieovereenkomst 1968 is op 28 maart 1968 voor het Koninkrijk der Nederlanden ondertekend.

De overeenkomst, die tot 31 maart 1968 voor ondertekening openstond, is vóór die datum ondertekend door vrijwel alle landen die lid zijn van de Internationale Koffieovereenkomst 1962. Hieronder bevinden zich de grote producerende landen zoals Brazilië, Columbia, Ivoorkust, Portugal (Angola) en Oeganda, alsmede de grote importerende landen zoals de Verenigde Staten, Zweden, het Verenigd Koninkrijk en de E.E.G.-lid-staten, behalve de B.L.E.U.

De Regering van de Nederlandse Antillen heeft te kennen gegeven voorshands geen medegelding van de onderhavige overeenkomst voor haar land te verlangen.

Een zelfde standpunt is ingenomen door de Regering van Suriname.

De Internationale Koffieovereenkomst 1968 is, evenals zijn voorganger, een exportquota overeenkomst.

Beoogd wordt onder meer:

a. op langere termijn een voor producenten en consumenten aanvaardbaar evenwicht te bewerkstelligen tussen vraag en aanbod op een redelijk niveau;

b. een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de produktiemogelijkheden in de lid-landen teneinde een verbetering te verkrijgen in het inkomen en de werkgelegenheid in de lid-landen;

c. de koopkracht in de koffieproducerende landen te vergroten door de prijzen op een redelijk niveau te handhaven en de consumptie te vergroten.

De overeenkomst is gebaseerd op de beperking van het aanbod door de toewijzing van basisquota, met daarvan afgeleide jaar- en kwartaalquota (artikel 30 en 32) aan de deelnemende producentenlanden.

De overeenkomst voorziet in verband hiermede tevens in een produktie- en voorraadbepaling hetwelk de producentenlanden verplicht om in 1972-1973 hun produktie te hebben teruggebracht tot een hoeveelheid overeenkomende met de voor dit land geldende exporttoewijzing, de eigen consumptie en een redelijke voorraad (artikel 48).

Landen met een uitvoer kleiner dan 100 000 balen koffie hebben een exporttoewijzing die jaarlijks met 10 pct. mag toenemen totdat een uitvoer van 100 000 balen is bereikt. (artikel 31, tweede lid).

De uitvoer naar nieuwe markten, met een lage koffi consumptie, welke landen vermeld staan in Annex B van de overeenkomst vallen niet onder de exportquota. Teneinde doorvoer te voorkomen is de invoer van partijen koffie uit Annex B-landen in de aangesloten importlanden verboden (artikel 40). De invoer uit niet-lid-landen is gecontingenteerd (artikel 45).

De jaar- en kwartaalquota kunnen door de Koffieraad worden gewijzigd (artikel 33 en 35) indien de situatie op de wereldmarkt daartoe aanleiding geeft. Hiernaast is een selectief quota aanpassingssysteem in de overeenkomst opgenomen, waardoor de quota van de vier hoofdsoorten koffie individueel kunnen worden aangepast, indien de minimum- resp. maximum richtprijs van de groep gepasseerd wordt (artikel 37).

Er is een diversificatiefonds waaraan door de producentenlanden verplicht en door de consumentenlanden vrijwillig wordt bijgedragen. Doel is om de door inkrimping van de koffieproductie in de lid-landen vrijgekomen productie-factoren op andere wijze rendabel te maken (artikel 54).

De controle op de export van de lid-landen geschiedt door middel van certificaten van oorsprong, resp. certificaten van heruitvoer (artikel 43). De producentenlanden dienen de certificaten te voorzien van zegels tot een zelfde hoeveelheid als de quantiteit welke op het certificaat staan aangegeven. De zegels worden door de Koffieorganisatie per kwartaal aan de producerende lid-landen verstrekt ten belope van de voor dit land geldende exporttoewijzing. De importerende lid-landen hebben zich verplicht partijen koffie die niet voorzien zijn van deugdelijk gezegelde certificaten bij invoer te weigeren.

Er is voorzien in een comité ter bevordering van de consumptie door het voeren van propagandacampagnes (artikel 46). Tevens zullen de lid-landen er naar streven, koffieconsumptie belemmerende maatregelen te verminderen, resp. op te heffen (artikel 47).

De uitvoering van de Internationale Koffieovereenkomst 1968 geschiedt door de Internationale Koffieraad, de uitvoerende raad en de uitvoerende directeur met zijn secretariaat (artikel 7-20). Dit secretariaat is te Londen gevestigd. De financiering geschiedt door het heffen van contributies op basis van het aantal stemmen dat elk lid-land heeft (artikel 24). De besprekingen vinden plaats in de Koffieraad, (41 exporterende- en 25 importerende lid-landen) dan wel in de uitvoerende raad (8 exporterende- en 8 importerende lid-landen). De exporterende en de importerende lid-landen hebben ieder als groep 1000 stemmen. Ieder land heeft 5 basisstemmen plus een aantal stemmen in overeenstemming met de basisexportquota, resp. de koffieinvoer. Het maximale aantal stemmen per land is 400. Belangrijke beslissingen worden met een verdeelde twee-derde meerderheid van de Koffieraad genomen, d.w.z. dat zowel binnen de groep van producenten als van consumenten een twee-derde meerderheid vereist is (artikel 2, elfde lid). In andere gevallen is een verdeelde eenvoudige meerderheid voldoende (artikel 2, tiende lid).

De overeenkomst heeft een looptijd van 5 jaar en treedt op 1 oktober 1968 in werking indien 20 exporterende landen met 80 pct. van de stemmen aan exportzijde en 10 importerende landen met 80 pct. van de stemmen aan importzijde de overeenkomst goedkeuren, bekrachtigen of aanvaarden. De overeenkomst voorziet in de mogelijkheid, dat regeringen die niet vóór de genoemde datum tot goedkeuring, bekrachtiging of aanvaarding kunnen overgaan, een verklaring van voorlopige toepassing kunnen afleggen en dan alsnog tot 31 december 1968 een akte van goedkeuring, bekrachtiging of aanvaarding kunnen nederleggen.

II. VERSCHILLEN TUSSEN DE OUDE EN DE NIEUWE KOFFIEOVEREENKOMST

De Internationale Koffieovereenkomst 1968 is een voortzetting van de Internationale Koffieovereenkomst 1962. De opzet is dan ook dezelfde. De oude overeenkomst vertoonde echter enige feilen, die verholpen zijn door het aanvaarden van een aantal resoluties door de Koffieraad. Deze resoluties zijn gedeeltelijk in de tekst van de nieuwe overeenkomst opgenomen.

Het betreft hier een vijftal punten n.l.:

- het aanvaarden van het selectiviteitsbeginsel (artikel 37);
- het verbod tot invoer uit de in Annex B van de overeenkomst genoemde landen (artikel 40);
- maatregelen met betrekking tot bewerkte koffie (artikel 44);
- het contingeren van de invoer uit derde-landen (artikel 45);
- de instelling van een diversificatiefonds (artikel 54).

A. Het aanvaarden van het selectiviteitsbeginsel (artikel 37)

In de oude overeenkomst was slechts voorzien in de mogelijkheid voor de Koffieraad om de quota van alle landen met een gelijk percentage te verhogen of te verlagen als de situatie op de wereldkoffiemarkt hiertoe aanleiding gaf. Het bleek echter dat de vier hoofdsoorten koffie „Colombian Milds”, „Other Milds”, „Unwashed Arabica's” en „Robustas” een ander prijsverloop hadden ten gevolge van de vraag naar deze soorten koffie. Vooral van consumentenzijde is aangedrongen op de aanvaarding van een selectief quota aanpassingssysteem terwijl van producentenzijde en met name van de zijde van Columbia scherp hiertegen werd geageerd. aangezien hiermede het relatieve aandeel van de duurere koffiesoorten in de wereldkoffieuitvoer werd aangetast. Tenslotte werd bij resolutie een compromisoplossing aanvaard waarbij minimum- en maximumprijsgrenzen voor de vier hoofdsoorten werden vastgesteld, alsmede prijsverschillen tussen de vier hoofdsoorten.

De prijsgrenzen zijn momenteel als volgt:

	U.S. cents per pound (0,45 kg)	
	Minimum richtprijs	Maximum richtprijs
Colombian Milds	38,75	42,75
Other Milds	37,25	41,25
Unwashed Arabica's	35,25	39,25
Robusta	30,50	34,25

Indien het 15 daags gemiddelde van een der groepen onder resp. boven de richtlijnen daalt, resp. stijgt, worden, tenzij de Uitvoerende Raad binnen zes dagen anders beslist, de quota van de betrokken koffiesoorten met 2,5 pct. van de totale exporttoewijzing verlaagd, resp. verhoogd.

Aangezien in de afgelopen periode de prijs van de duurere „Colombian Milds” voortdurend onder de minimum richtprijs daalde, tengevolge waarvan de quota van deze groep herhaaldelijk dienden te worden verlaagd, wilde Columbia het selectiviteitssysteem slechts in de overeenkomst opnemen indien de mogelijkheid tot quotakorting beperkt zou blijven. Door de Koffieraad werd daarop besloten om de quotaverlaging te beperken tot 5 pct. van het jaarquotum. De mogelijkheid om de quota te verruimen indien de prijs boven het maximum stijgt, is niet gebonden aan een percentage. In artikel 37 van de nieuwe overeenkomst is het principe van dit systeem thans formeel vastgelegd. De uitwerking van het verdere systeem is overgelaten aan de Koffieraad

B. Het verbod tot invoer uit de in Annex B van de Overeenkomst genoemde landen (artikel 40)

Artikel 40 van de nieuwe overeenkomst regelt de export van koffie welke niet onder de quotabepalingen valt. Dit zijn de exporten naar de zgn. Nieuwe Markten vermeld in Annex B van de Koffieovereenkomst 1968. Doel is om de exporterende lid-landen in de gelegenheid te stellen in landen waar

de koffieconsumptie per hoofd van de bevolking nog laag is, door middel van speciale aanbiedingen de koffieconsumptie te vergroten. In de afgelopen jaren werden deze nieuwe markten echter ook vaak gebruikt om, met of zonder medeweten van het betrokken Annex B-land, koffie om te leiden naar de traditionele markten waarvoor wel quota gelden. Teneinde hieraan het hoofd te bieden zijn thans een groot aantal maatregelen genomen, zoals het merken van de zakken met de woorden „New Market” en het aftrekken van de omgeleide hoeveelheden van de quota. Tevens is een verbod afgekondigd voor import in de lid-landen van koffie, welke oorspronkelijk bestemd was voor Annex B-landen. Een voorstel van de consumentenlanden, om alle landen die betrokken zijn geweest bij het omleiden van koffie naar de traditionele markten van de Annex B te schrappen en onder de quota-landen te brengen, stuitte op zeer grote tegenstand van de exporterende lid-landen, aangezien men deze extra afzetmogelijkheid niet wil of kan missen. Slechts vier landen werden geschrapt nl. Jordanië, de Philippijnen, de republiek Vietnam en Noord Vietnam. De reden hiervoor in de laatste drie gevallen is echter, dat deze landen koffieproducerend land zijn geworden. Alhoewel de importerende lid-landen zich bij deze wens van de exporterende lid-landen hebben neergelegd, is in een resolutie, waarbij de lijst van Annex B-landen werd vastgesteld, een zinsnede opgenomen waarin de uitvoerende raad aan het einde van het koffiejaar 1967-1968 aan de Koffieraad aanbevelingen moet doen voor het aanbrengen van eventuele veranderingen in Annex B.

C. Maatregelen met betrekking tot bewerkte koffie (artikel 44)

Met betrekking tot de behandeling van de bewerkte koffie, dat is gebrande koffie, gebrande en gemalen koffie alsmede oploskoffie, is een nieuw artikel in de Internationale Koffieovereenkomst 1968 opgenomen, waarbij het lid-landen verboden wordt door middel van overheidsmaatregelen de internationale concurrentieverhoudingen tussen groene koffie en bewerkte koffie scheef te trekken.

De importerende landen en in het bijzonder de Verenigde Staten stonden er op dat een dergelijk artikel in de overeenkomst zou worden opgenomen aangezien de laatste tijd grote hoeveelheden Braziliaanse oploskoffie tegen zeer lage prijzen naar de Verenigde Staten zijn verscheept. De mogelijkheid hiertoe werd door de Braziliaanse regering gecreëerd aangezien de exportheffing welke drukt op de export van groene koffie niet werd geheven op de export van oploskoffie. Over het principe van opname van een dergelijk verbodsartikel bestond weliswaar overeenstemming, doch over de te volgen procedure ingeval van niet-nakoming van deze verplichting waren Brazilië en de Verenigde Staten het niet eens. De Verenigde Staten, die geen invoerrechten heffen op groene koffie en evenmin op bewerkte koffie wensten uitdrukkelijk in de overeenkomst te zien vermeld dat ingeval van overtreding het importerende land unilateraal tegenmaatregelen kon nemen. De Brazilianen wensten uitdrukkelijk te zien vermeld dat zulks verboden is. Deze wensten ten aanzien van overtredingen een uitspraak van de Internationale Koffieraad of van een door deze in te stellen arbitragecommissie.

Aangezien door de harde houding die de Verenigde Staten en Brazilië op dit punt hadden aangenomen, het tot stand komen van de Koffieovereenkomst 1968 in gevaar werd gebracht, werd, nadat een compromistekst die de instemming had van alle andere producenten- en consumentenlanden, door Brazilië en de Verenigde Staten was afgewezen, een mis-sie naar de beide landen gestuurd teneinde druk op de respectieve regeringen uit te oefenen.

Dit resulteerde ten slotte in het aanvaarden van de zeer uitvoerige tekst welke als artikel 44 in de overeenkomst is opgenomen. Hierin wordt bepaald, dat, indien discriminatie tussen de behandeling van groene koffie en bewerkte koffie wordt geconstateerd, de uitvoerend directeur in eerste instantie een minnelijke schikking moet zien te bewerkstelligen.

Mocht dit mislukken dan zal een college van arbitrage bestaande uit drie personen nagaan of er van discriminatie sprake is en zo ja, hoeveel de discriminatie bedraagt. Wordt discriminatie aangetoond, dan dient binnen 30 dagen deze situatie te worden gecorrigeerd. Geschiedt dit naar de opvatting van het klagende land niet, dan mag dit land, na de Koffieraad geïnformeerd te hebben, unilateraal actie nemen, zolang als de discriminatie blijft bestaan en ten belope van maximaal de door de arbiters vastgestelde omvang van de discriminatie. Gesteld kan worden dat het aanvaarden van dit compromis een concessie van beide partijen heeft ingehouden.

D. Het contingenten van de invoer uit derde landen (artikel 45)

In het oude artikel 45 bestond de mogelijkheid om de invoer uit niet-lid-landen te beperken, teneinde te voorkomen, dat niet-lid-landen hun koffieëxporten zouden uitbreiden ten nadele van de aangesloten landen die aan de quoterings waren onderworpen. Nadat bleek dat vele partijen koffie uit lid-landen via Annex B-landen, die veelal geen lid zijn van de overeenkomst, naar de traditionele markten werden verscheept, werd bij resolutie door de Koffieraad besloten de in artikel 45 genoemde beperkingen in te stellen. Dit betekende, dat ieder lid-land zijn invoer uit niet-lid-landen diende te beperken tot de gemiddelde invoer in de jaren 1960-1962. Deze in een resolutie vastgelegde beperking wordt thans in het nieuwe artikel 45 opgenomen, waarmee de reeds bestaande situatie wordt geconsolideerd.

E. De instelling van een diversificatiefonds (artikel 54)

In de oude overeenkomst was voorzien in de mogelijkheid een Internationaal Koffiefonds op te richten. In de nieuwe overeenkomst wordt in artikel 54 een Diversificatiefonds ingesteld dat tot taak heeft de koffieproductie te beperken en in evenwicht te brengen met de wereldvraag. Aan dit fonds wordt door de producerende lid-landen verplicht bijgedragen, terwijl de importerende lid-landen vrijwillig kunnen bijdragen. De verplichte bijdrage is voorlopig vastgesteld op het equivalent van US \$ 0,60 voor elke boven de 100 000 balen naar quota markten geëxporteerde baal koffie. Dit komt neer, gebaseerd op de huidige exportcijfers, op het equivalent van ruim 25 mln. dollar per jaar, hetgeen bij een looptijd van de overeenkomst van vijf jaar een bedrag ter waarde van 125 mln. dollar oplevert voor overschakeling van koffieproductie naar andere economische activiteiten in de producerende lid-landen. De bijdrage van elk exporterend lid-land zal gebruikt worden voor programma's en projecten binnen het eigen land, doch 20 pct. van de contributie dient te geschieden in convertibele valuta voor eventueel gebruik buiten het eigen land. Een additionele bijdrage in convertibele valuta zal worden geheven voor de administratieve uitgaven van het fonds.

Door de Verenigde Staten is als enige importland een bedrag van 15 mln. dollar toegezegd met de mogelijkheid dat dit bedrag met nog eens 15 mln. verhoogd wordt als ook de andere importerende lid-landen aan het diversificatiefonds bijdragen. De overige importerende lid-landen hebben geen toezeggingen gedaan. De ondergetekenden stellen zich op het standpunt dat verlening van financiële hulp voor diversificatie in het kader van een internationale overeenkomst voor één bepaald product discriminerend werkt ten opzichte van ontwikkelingslanden die producten voortbrengen, waarvoor geen internationale regelingen bestaan.

III. TOELICHTING OP DE AFZONDERLIJKE ARTIKELEN VAN DE OVEREENKOMST

Tijdens de onderhandelingen werden door de werkgroepen op basis van de oude overeenkomst en aan de hand van de ingediende amendementen nieuwe teksten opgesteld, die door de Koffieraad voorlopig werden goedgekeurd. Aan het eind

van de conferentie werd vervolgens de gehele tekst van de nieuwe overeenkomst in zijn geheel als „package deal”, definitief goedgekeurd. Dit was noodzakelijk, aangezien vele artikelen pas door bepaalde landen of landengroepen konden worden aanvaard, indien andere voor hen van belang zijnde artikelen eveneens door de Koffieraad zouden worden goedgekeurd.

De artikelen waarvoor geen voorstellen tot amendering waren ingediend werden ongewijzigd in de nieuwe koffievereenkomst opgenomen en zullen hieronder niet besproken worden.

De preambule

De preambule is vrijwel ongewijzigd gebleven. Slechts een verwijzing naar de heronderhandelingen door de Internationale Koffieraad, is toegevoegd.

Artikel 2. Artikel 2 werd aangevuld met een aantal definities, betreffende de „Voor export beschikbare produktie”, de „Beschikbaarheid voor export”, de voor „Export toegewezen hoeveelheid”, de „Geautoriseerde export” en de „Toegestane export”.

Artikel 3. Artikel 3 is aangevuld met twee nieuwe paragrafen.

De nieuwe tweede paragraaf van artikel 3 regelt de mogelijkheid om van importerend lid-land, exporterend lid-land te worden en omgekeerd. Dit is gedaan op verzoek van Australië, dat in de toekomst een koffieproducerend land zal worden door de sterk stijgende produktie van Australisch Nieuw-Guinea.

De nieuwe derde paragraaf betreft de E.E.G. en is opgenomen om een eventuele verandering in de vertegenwoordiging van de E.E.G.-lid-staten in de Koffieorganisatie mogelijk te maken.

Artikel 5. De wijziging in artikel 5 betreft slechts een wijziging naar hoofdstuk XVI, waardoor het groeplidmaatschap niet geldt voor deelname aan het diversificatiefonds. Hieraan dienen de lid-landen individueel deel te nemen.

Artikel 7. Artikel 7 schreef voor dat de zetel van de organisatie te Londen is. Thans is de Koffieraad gemachtigd om met twee-derde meerderheid anders te beslissen.

Artikel 12. Gezien het feit dat een aantal kleinere produktielanden geen basisquota zijn toegewezen, zodat hun produktie kan en mag toenemen, wordt thans in artikel 12 expliciet vermeld dat deze landen behalve de vijf basisstemmen geen extra stemmen krijgen (zie artikel 31).

Artikelen 15-17. De artikelen 15-17 betreffen de samenstelling, de verkiezing en de bevoegdheden van de uitvoerende raad. Besloten is om de uitvoerende raad uit te breiden van 14 tot 16 leden, 8 producenten- en 8 consumentenlanden in plaats van 7 producenten- en 7 consumentenlanden. Hiermede hoopt men tegemoet te komen aan de wens tot een betere geografische spreiding, alsmede aan de wens dat ook kleinere landen lid van de uitvoerende raad kunnen worden. In verband met het aanvaarden van het selectiviteitsbeginsel, werd het in artikel 17 vermelde verbod voor de uitvoerende raad om quota te wijzigen nu veranderd, zodat de uitvoerende raad de selectieve quota-aanpassingen kan verrichten.

Artikel 22. In tegenstelling tot de oorspronkelijke opzet om een multilateraal akkoord af te sluiten om de privileges en de immuniteiten van de organisatie en het daarbij behorende personeel te regelen, zal thans worden volstaan met een overeenkomst tussen het gastheerland (Verenigd Koninkrijk) en de Koffieorganisatie. Het nieuwe artikel 22 bevat naast enige algemene regelen betreffende belastingvrijdom een paragraaf waarin deze overeenkomst genoemd wordt.

Artikel 23. In artikel 23 is in vergelijking met het oude artikel een kleinigheid gewijzigd, waardoor de Koffieraad nu de kosten voor speciale diensten aan lid-landen bewezen, buiten de contributie om, in rekening kan brengen.

Artikel 28. Artikel 28, de basisquota, bevat nog slechts één paragraaf, waarin staat, dat vanaf 1 oktober 1968 de exporterende landen een basisquotum zullen hebben zoals vermeld in Annex A. Het tweede lid waarin de mogelijkheid geopend werd om na drie jaar de basisquota door de Koffieraad te laten herzien, is geschrapt. Tegen handhaving van deze tweede paragraaf waren de Latijns-Amerikaanse landen en vrijwel alle consumentenlanden, gezien de ervaringen met deze paragraaf in de oude overeenkomst. Om te voorkomen, dat wederom na twee jaar, voorbereidende besprekingen gevoerd moeten worden ter herziening van de basisquota, welke besprekingen zich dan weer voortslepen tot het einde van de overeenkomst, werd door de Koffieraad tot schrappen besloten.

Artikel 31. Artikel 31 is een nieuw artikel en vervangt het oude artikel 39 waarin lid-landen met een gemiddelde export van 25 000 balen per jaar gedurende de laatste drie jaar, vrijgesteld werden van de quotabepalingen. Thans is bepaald, dat landen, waarvan het gemiddelde van de toegestane exporten in de laatste drie jaar minder is dan 100 000 balen, geen basisquotum meer krijgen toegewezen, doch een jaarquotum voor het koffiejaar 1968-1969 zoals vermeld in voetnoot 1 van Annex A. In de daaropvolgende jaren mag dit jaarquotum steeds met 10 pct. worden verhoogd, totdat een export van 100 000 balen is bereikt. De landen zonder basisquotum hebben slechts vijf basisstemmen. Door dit nieuwe artikel is tegemoetgekomen aan de verlangens van de kleinere koffieproducenten die steeds hebben volgehouden dat een zekere groei noodzakelijk is voor de economische ontwikkeling van deze landen en dat het onredelijk is de wereldkoffiemarkt te fixeren op een historische verdeling.

Voor de kleine landen wordt het daardoor mogelijk gemaakt een redelijke koffieproduktie op te bouwen. Is eenmaal een zekere produktie bereikt, dan pas wordt de noodzaak erkend om aan een verdere groei beperkingen op te leggen en mee te doen aan de door de Koffieorganisatie opgelegde verplichtingen. Het doen opnemen van dit artikel heeft zeer veel moeite gekost, doch heeft zeer waarschijnlijk voorkomen dat een aantal kleinere koffieproducerende landen niet aan de nieuwe koffievereenkomst zouden deelnemen.

Artikel 37. Artikel 37 is eveneens nieuw. Onder het hoofd „Aanvullende bepalingen voor het aanpassen van exportquota”, is thans het selectieve quota-aanpassingssysteem, dat tot nu toe slechts bij resolutie geregeld was, als artikel in de Internationale Koffievereenkomst 1968 opgenomen. Voor een uiteenzetting over de werking van dit systeem moge worden verwezen naar punt A van hoofdstuk II, getiteld: Verschillen tussen de oude en de nieuwe Koffievereenkomst.

Artikel 40. Artikel 40 regelt de export van koffie welke niet onder de quotabepalingen valt. Dit zijn de exporten naar de z.g. nieuwe markten, vermeld in Annex B van de Koffievereenkomst. Voor een nadere uiteenzetting moge worden verwezen naar punt B van hoofdstuk II: Verschillen tussen de oude- en de nieuwe Koffievereenkomst.

Artikel 43. Artikel 43 betreft de controle van de exporten met behulp van certificaten van oorsprong en certificaten van heruitvoer. Gezien de vele mogelijkheden welke bleken te bestaan om de controlemaatregelen krachtens de oude Koffievereenkomst te ontduiken, zijn gedurende de looptijd van de overeenkomst bij resolutie een aantal verbeteringen aangebracht in de controlevoorschriften.

De belangrijkste is de invoering van het zegelsysteem per 1 april 1967. Vanaf die datum dienen de producerende lid-

landen de certificaten van oorsprong resp. heruitvoer te voorzien van zegels tot een zelfde hoeveelheid als de kwantiteit, vermeld op het certificaat.

De zegels worden per kwartaal en in verschillende coupures door het secretariaat van de Koffieorganisatie aan de lid-landen verstrekt, tot een hoeveelheid als overeenkomt met het toegestane exportquotum, vermeerderd met extra toewijzingen en verminderd met strafafrekken. Importlanden zijn verplicht partijen koffie welke niet voorzien zijn van deugdelijke gezegelde certificaten bij invoer te weigeren. Dit stelsel werd aangevuld, door het aanvaarden van de verplichting voor de producerende lid-landen om de gezegelde certificaten behorende bij partijen koffie voor niet-lid-landen direct op te zenden naar het secretariaat te Londen. Dit diende om te voorkomen, dat deze certificaten nogmaals zouden worden gebruikt, aangezien niet-lid-landen geen enkele verplichting hebben om certificaten op te zenden. Tevens werd bepaald dat de certificaten afgeevende instanties kopieën van de uitgegeven certificaten dienen te bewaren gedurende twee jaar en dat de Koffieorganisatie het recht heeft deze documenten te controleren.

In de tekst van artikel 43 is het zegelsysteem slechts terug te vinden in de zinsnede, dat partijen koffie voorzien dienen te zijn van een „geldig” certificaat in overeenstemming met de regels zoals door de Koffieraad vastgesteld. De andere genoemde maatregelen zijn in de tekst van het artikel opgenomen.

Artikel 44. Artikel 44 betreft de behandeling van de bewerkte koffie. In het nieuwe artikel 44 wordt het de lid-landen verboden om door middel van overheidsmaatregelen de internationale concurrentieverhoudingen tussen groene koffie en bewerkte koffie scheef te trekken. Tevens is voorzien in een aantal maatregelen welke genomen dienen te worden indien dit verbod wordt overtreden. Voor een nadere uiteenzetting moge worden verwezen naar punt C van hoofdstuk II: Verschillen tussen de oude- en de nieuwe Koffieovereenkomst.

Artikel 45. Artikel 45 regelt de invoer uit niet-lid-landen. In het oude artikel was de mogelijkheid geopend om, indien de situatie dit vereiste, de invoer uit niet aangesloten landen te beperken tot de gemiddelde invoer uit niet-lid-landen in de jaren 1960–1962. In september 1966 is door de Koffieraad een resolutie aanvaard waarbij de invoer uit derde landen daadwerkelijk werd gecontingenteerd. In het huidige artikel 45 wordt deze situatie geconsolideerd.

Artikel 46. Artikel 46 vertoont geen principiële verschillen met het oude artikel en is slechts tekstueel aangepast aan de huidige omstandigheden.

Artikel 47. Artikel 47 betreft de opheffing van de belemmeringen van de koffieconsumptie. Brazilië, Columbia, Ecuador en Guatemala hadden in eerste instantie een amendement op dit artikel ingediend, waarbij de importerende landen zich zouden verbinden geen interne belastingen in te stellen of te verhogen, die de koffieconsumptie resp. de koffie-invoer nadelig beïnvloeden.

Tevens dienden zij alle tarieven en kwantitatieve restricties op koffie, behalve die voortvloeien uit de Koffieovereenkomst, te verminderen resp. af te schaffen. Een nieuw artikel 47A was hieraan toegevoegd waarin landen op zich nemen eventuele preferentiële tarieven af te schaffen voor 30 september 1969. De met de E.E.G. geassocieerde landen alsmede de zes E.E.G.-lid-staten wezen dit voorstel van de hand en dienden een tegenvoorstel in waarbij de verplichting om iets te doen werd veranderd in een streven en waarbij het nieuwe artikel 47A geheel was weggelaten.

Alhoewel dit voorstel in eerste instantie door Brazilië werd verworpen, bleven de E.E.G.-lid-staten bij het oude standpunt, dat het onmogelijk is thans in de Koffieovereenkomst een ver-

plichting te aanvaarden, dat de preferenties in het komende jaar zullen worden afgeschaft, aangezien dit een onderwerp is, dat bij de onderhandelingen ter eventuele verlenging van de Conventie van Yaoundé ter sprake zal komen. Ook wat de andere handelsbelemmeringen betreft zou niet verder gegaan kunnen worden dan het accepteren van een aanbeveling om te streven naar de afbraak van deze belemmeringen. Na langdurige onderhandelingen gingen de Brazilianen tenslotte akkoord met een tekst waarin de lid-landen gevraagd wordt „om te trachten een verlaging van de tarieven op koffie te realiseren of langs andere weg belemmeringen voor een ruimer verbruik op te heffen”. Ten aanzien van de preferenties werd akkoord gegaan met een verwijzing naar de aanbeveling A II I van de eerste Wereldhandelsconferentie, waarin gesproken wordt over de noodzaak van gelijkwaardige behandeling van alle ontwikkelingslanden.

Artikel 48. Artikel 48 betreft het productiebeleid en de controle daarop. Alhoewel in de oude overeenkomst staat, dat niet later dan één jaar na het in werking treden van de overeenkomst de Koffieraad produktieniveaus zal vaststellen, is hier gedurende de afgelopen vijf jaar niets van gekomen. Het vaststellen van produktieniveaus is het per land en in totaal vaststellen van de toekomstige omvang van de produktie van koffie, teneinde evenwicht te brengen in de vraag en het aanbod van koffie op de wereldmarkt.

Vooraf op de lange termijn is deze aanpassing noodzakelijk, aangezien het bij de bestaande overproduktie van koffie zeer de vraag is, of een exportquotaregeling alleen in staat blijkt te zijn de stijgende voorraden van de markt weg te houden. In het nieuwe artikel 48 nemen de producentenlanden op zich hun produktie te zullen aanpassen aan het totaal van interne consumptie, de toegestane exporten en een redelijke voorraad. Hiertoe zullen zij vóór 31 december 1968 aan de uitvoerende raad dienen op te geven wat de produktieomvang in het koffiejaar 1972–1973 in hun land zal zijn. Tenzij de uitvoerende raad respectievelijk de Koffieraad de gegevens niet accepteert en een ander cijfer vaststelt, zullen de door de lid-landen ingediende cijfers als produktieniveaus worden gebruikt.

Artikel 49. Artikel 49 betreft het beleid inzake de koffievoorraden en is een aanvulling op artikel 48. In het artikel wordt het aan de Koffieraad overgelaten om een koffievoorradepolitiek op te stellen, terwijl de producerende lid-landen er zorg voor moeten dragen, dat in hun land voldoende opslagruimte voor de koffie aanwezig is.

Artikel 54. Artikel 54 regelt de instelling van een diversificatiefonds. Voor de behandeling van dit onderwerp moge verwezen worden naar punt E van hoofdstuk II: Verschillen tussen de oude- en de nieuwe Koffieovereenkomst.

Artikel 57. Artikel 57, het ontheffingsartikel, is in die zin veranderd, dat thans uitdrukkelijk bepaald is, dat geen aanvragen voor een ontheffing meer behandeld zullen worden er toe strekkende dat koffie boven de toegestane hoeveelheid wordt uitgevoerd als deze overschotten het gevolg zijn van een te grote produktie.

Artikel 58. Artikel 58 is een nieuw artikel dat het mogelijk maakt dat lid-landen elkaar consulteren bij verschil van mening over de uitleg of toepassing van de Koffieovereenkomst. Op verzoek zal de uitvoerend directeur een onafhankelijke commissie instellen, ten einde in het geschil te bemiddelen.

Komt men niet tot een oplossing via deze vereenvoudigde procedure, dan dient de Koffieraad te beslissen op de wijze zoals in artikel 59 is voorzien.

Artikel 59. Dit artikel inzake geschillen en klachten bevat de ook reeds in de oude overeenkomst opgenomen procedure, volgens welke, al of niet met behulp van een door de Koffie-

raad ingestelde commissie van advies, in een zich voordoend geschil door de Koffieraad een beslissing wordt genomen. Een paragraaf is toegevoegd waardoor het mogelijk wordt dat een lid-land eerst de mening van de uitvoerende raad over de moeilijkheden vraagt voordat een discussie in de volledige Koffieraad plaats heeft.

Slotbepalingen (Artikelen 60-72). In de slotbepalingen zijn slechts die wijzigingen aangebracht welke de aanpassing van de artikelen beogen aan de nieuwe situatie. De ondertekening kon door iedere regering die partij was bij de Internationale Koffieovereenkomst 1962 tot en met 31 maart 1968 bij het hoofdkantoor van de Verenigde Naties geschieden (artikel 60). De overeenkomst treedt op 1 oktober 1968 in werking, als een voldoende aantal landen de akten van goedkeuring, bekrachtiging of aanvaarding vóór die datum heeft nedergelegd.

De enige nieuwe bepaling is artikel 72, aanvullende bepalingen en overgangsbepalingen.

In dit artikel wordt gesteld, dat de huidige overeenkomst beschouwd wordt als een voortzetting van de Internationale Koffieovereenkomst 1962.

Ten einde dit mogelijk te maken, zullen alle raadsresoluties en besluiten van andere organen van de Koffieorganisatie, waarvan de tekst niet voorziet in een expiratie op 30 september 1968, ook na die datum van kracht blijven, tenzij in de nieuwe overeenkomst daarvoor een andere voorziening is getroffen.

De Minister van Economische Zaken,
L. DE BLOCK.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.

De Minister zonder Portefeuille,
belast met de aangelegenheden betreffende de hulp aan ontwikkelingslanden a.i.,
H. J. WITTEVEEN.

De Minister van Landbouw en Visserij a.i.,
B. ROOLVINK.

De Minister van Financiën,
H. J. WITTEVEEN.